

Rupel.blad
april 2020

Wandeltip
Wondermooie wielen
Scheldeschorren

natuurpunt

Rupelstreek & Aartselaar

COLOFON

Rupel.blad is het driemaandelijks tijdschrift voor de leden van Natuurpunt Aartselaar en Natuurpunt Rupelstreek.

Coverfoto

Blauwborst

foto: David Van den Broeck

Lid worden

Stort 30 euro op bankrekening:

BE17 2300 0442 3321 van Natuurpunt

Dan bent u lid tot eind 2020

U ontvangt 4 keer/jaar Natuur.blad en 4 keer/jaar Rupel.blad

Rupel.blad

Leden van andere Natuurpuntafdelingen, die Rupel.blad wensen te ontvangen, storten 7 euro/jaar op rekening: BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek

Giften

Kunnen gedaan worden op rekening:

BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt,

mededeling 3796 Rupelstreek of 3718 Aartselaar, vanaf 40 euro fiscaal aftrekbaar

Contact Natuurpunt Rupelstreek

Erik De Keersmaecker: 0476/39.19.94

info@natuurpuntrupelstreek.be

www.natuurpunt.be/rupelstreek

Contact Natuurpunt Aartselaar

Hilde Janssens: 0472/81.39.98

info@natuuraartselaar.be

www.natuuraartselaar.be

Natuur.huis de Paardenstal

Boomsestraat 221 Niel

Bushalte de Lijn (Hellegat)

Lijnen: 290 – 291 – 294

Niet open op zondag 5 april,

in de periode mei/september elke zaterdag

en zondag open, telkens van 14u tot 18u

Info: 0486/10.50.80 of

info@natuurpuntrupelstreek.be

Nieuwsbrieven en Blogspots

Natuurflits

Maandelijks digitale nieuwsbrief met actueel nieuws over de activiteiten van Natuurpunt Aartselaar.

Aanmelden: stuur een mail naar :

luk.smets@telenet.be

Rupel.bericht

Digitale nieuwsbrief van Natuurpunt

Rupelstreek

Aanmelden: stuur een mail naar:

info@natuurpuntrupelstreek.be

Kern Boom-Rumst:

facebook.com/NatuurpuntBoomRumst

Vogelwerkgroep Rupel:

Actueel nieuws over de bescherming van vogels en verslagen van vogelkijkcursies: vogelwerkgroep.rupel.blogspot.be

Vormgeving Rupel.blad: Fried Happaerts

Oplage: 1700 ex.

Vogels kijken maakt gelukkig...

Wij wisten dit natuurlijk al veel langer, maar nu is het blijkbaar ook wetenschappelijk aangetoond: hoe meer vogels mensen in hun wijk zien, hoe meer ontspannen ze zich voelen. Mensen die in wijken wonen met veel vogels, struiken en bomen hebben minder last van depressieve gevoelens, angst en stress dan inwoners van minder groene buurten. Dat blijkt uit een onderzoek van Britse en Australische wetenschappers dat gepubliceerd werd in het tijdschrift Bio Science.

De onderzoekers hebben bijna 300 mensen van verschillende leeftijden, inkomens en etniciteit vergeleken. Uit het onderzoek blijkt dat mensen die vogels en groen konden zien rondom hun huis mentale voordelen hadden ten opzichte van mensen in minder groene wijken.

Met onze campagne Behaag..natuurlijk pleiten we er inmiddels al 26 jaar lang voor om onze tuinen natuur- en vogelvriendelijker in te richten en ook de volgende jaren zullen we dat steeds intenser blijven doen.

Dat vogels kijken gelukkig maakt, wisten we ook al van onze vogelkijkmomenten en vogelkijkcursussen. Daarmee leggen we ook een stevige basis voor het vogels kijken. En als we dan kijken wie de deelnemers zijn, dan ligt de verhouding mannen/vrouwen precies halfweg.

Als we daarentegen even naar de vogelkijkwebsites www.waarnemingen.be of www.trektellen.nl kijken, dan merken we dat het voornamelijk mannen zijn die daar gegevens invullen. Welke verklaring is daarvoor?

Op basis van een ander wetenschappelijk onderzoek zou blijken, dat er wel degelijk een aantal verschillen tussen mannen en vrouwen zijn, wanneer het gaat over het vogels kijken.

Zo zouden mannen eerder gericht zijn op kwantiteit, prestatie en competitie. Terwijl vrouwen meer belang zouden hechten aan kwaliteit, relaties en het sociale aspect. Mannen blijken gespecialiseerder te zijn, ze hebben doorgaans meer ervaring, hebben meer kennis en meestal ook beter en duurder materiaal. Vrouwen zouden minder interesse hebben in soortenlijstjes maken. Kortom, competitief vogels kijken zou eerder een mannelijke aangelegenheid zijn.

Als we even teruggaan in de tijd, welke rol hadden vrouwen in het

verhaal van de vogels en de vogelbescherming. Als reactie op het doden van vogels voor het gebruik van hun veren werd omstreeks 1900 in Groot-Brittannië de Royal Society For the Protection of Birds (RSPB) opgericht, met als eerste voorzitter een vrouw. Hetzelfde gebeurde in Duitsland met de oprichting van de Deutscher Bund für Vogelschutz en in Nederland met de Vereniging tot Bescherming van Vogels, nu Vogelbescherming Nederland.

En toen in België in 1922 het Belgisch Verbond tot Bescherming der Vogelen, toen KBVBV werd opgericht, nu Vogelbescherming Vlaanderen, was de eerste voorzitter eveneens een vrouw.

En nu, bijna 100 jaar later bestaat nog steeds het stereotype beeld dat het vogels kijken vooral een mannenzaak zou zijn. Feit is echter dat er steeds meer vrouwelijke vogelkijkers zijn. Zoals steeds gaat het in Nederland iets sneller vooruit dan bij ons, al zijn we in onze Rupelstreek zeker goed bezig, dat blijkt nu ook weer met onze cursus Vogels kijken 2020.

En als er al vrouwen zouden zijn, die interesse hebben voor het vogels kijken en die toch liever niet tussen een rij mannen staan, dan is er nu ook de Vogelwerkgroep: de Duifkens. Deze werkgroep, die uitsluitend voor vrouwen toegankelijk is, werd opgericht met het idee, dat het vogels kijken te hard als een mannelijke hobby werd bestempeld. Dames die interesse zouden hebben, kunnen altijd even kijken op: www.facebook.com/deDuifkens Vrouwen en uiteraard ook mannen blijven wel van harte welkom bij onze vogelkijkcursussen en vogelkijkcursies.

Erik, voorzitter Natuurpunt Rupelstreek

Bronnen:

- SOVON – Kenniscentrum voor Vogelonderzoek Nederland
- Klimop – Natuur.koepel Zuid-West Vlaanderen
- *Natuur.focus 2012. Natuurbescherming v/m. Vrouwen en mannen in de natuurbeweging, vroeger en nu.*

Vogelkijkreis Lesbos – foto: Jan Belmans

Vrijwilligers Vogelwerkgroep Rupel werken mee aan nieuwe Vlaamse Vogelatlas

Bijna 20 jaar geleden, van 2000 tot 2002, werd het veldwerk uitgevoerd voor de Atlas van de Vlaamse Broedvogels die in 2004 van de pers rolde. In die periode trokken 470 waarnemers het veld in en alle broedvogels in Vlaanderen werden gebiedsdekkend in kaart gebracht. Het resultaat mocht er zijn en de Atlas was lang dé referentie bij uitstek. Ondertussen is er echter voor heel wat soorten veel veranderd en een nieuwe Vlaamse Vogelatlas dringt zich op. De publicatie van de schitterende Vogelatlas van Nederland in november 2018 maakte die behoefte des te meer duidelijk.

De start voor de opmaak van een nieuwe Vlaamse Vogelatlas had plaats op zaterdag 8 februari met een samenkomen van de RECO's, of regionale coördinatoren. Vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel kwamen op 11 februari samen om afspraken te maken voor de inventarisaties van de Atlashokken in de Rupelstreek.

Deze inventarisaties lopen over een periode van 3 jaar (2020-2022). Het merendeel van het werk zal geleverd worden door enkele ervaren vogelkijkers van Vogelwerkgroep Rupel. Maar elkeen kan helpen, door elke vogelwaarneming, ook van gewone tuinvogels in te geven in de website: www.waarnemingen.be

En als je ervan overtuigd bent dat het om een broedvogel gaat, duid dat dan ook aan.

Winnaars en verliezers

Het leidt geen twijfel dat de resultaten van het veldwerk, dat geleverd zal worden door een groot aantal vrijwilligers tot resultaten zal leiden, die soms sterk afwijken van de resultaten uit de vorige Vlaamse broedvogelatlas 2000-2002. En zoals steeds zijn er winnaars en verliezers, bij de verliezers gaan de akkervogels wellicht helemaal bovenaan staan. Met in onze regio verdwenen soorten, zoals: ringmus, veldleeuwerik, gele kwik en zomertortel. Ook Afrika-trekkers, zoals wiewaal, zomertortel en spotvogel krijgen het steeds moeilijker. Bij de winnaars is

Zomertortel – foto: Raymond De Smet

de kans bijzonder groot dat Cetti's zanger in de Top-10 zal staan. Sinds een 5-tal jaar is deze kleine rietvogel jaarrond aanwezig in de schorren langs onze grote rivieren en rietstroken langs grote vijvers.

Camera's Beleef de lente weer actief

Sinds 1 maart zijn de camera's van Beleef de lente weer actief en kan je kijken naar broedende vogels. Camera's die kijken naar nesten en nestkasten en ook in de nestkasten. Behalve live beelden zijn op www.beleefdelente.nl ook korte filmpjes met de hoogtepunten te bekijken. Per vogelsoort wordt een weblog bijgehouden, waar door een deskundige duiding gegeven wordt bij de beelden. Beleef de lente is een project van Vogelbescherming Nederland.

www.beleefdelente.nl

Vroege Vogels op TV

Sinds 20 maart kan je elke vrijdag op NPO1, vanaf 19u55 een uitzending bekijken van het programma: Vroege Vogels. Het programma is een aanrader voor elke natuurliefhebber. Elke uitzending bezoeken de presentatoren Willemijn Veenhoven en Menno Bentveld een natuurgebied in Nederland en dat levert telkens weer een boeiend beeld op van de natuur.

Verder in dit nummer — april 2020

Vogels kijken maakt gelukkig...	2
Vrijwilligers Vogelwerkgroep Rupel werken mee aan nieuwe Vlaamse Vogelatlas	3
Natuurpunt Rupelstreek pleit voor sanering oude kleiputten met Oosterweelgronden en een GROENE nabestemming.	4
Een cursus dagvlinders, iets voor jou?	6
Aantallen overwinterende watervogels nemen een flinke duik	7
Wilde bijen in je tuin...	8
Steun ons Team de Kleiputters tijdens Expeditie Natuurpunt	9
Nieuw leven voor verwaarloosde smidse in Kleiputten Terhagen	9
Wandeltip : Scheldeschorren – Wondermooie wielen	10
Kindertocht met doe-rugzak	14
Strijd tegen eikenprocessierups	14
Inventarisatie van bermen in Aartselaar...	15
Agenda Aartselaar	16
Agenda Rupelstreek	18
Takkeneiland wordt wilgeneiland	20

Natuurpunt Rupelstreek pleit voor sanering van de oude kleiputten met Oosterweelgronden en een GROENE nabestemming.

Tot voor enkele maanden verschenen er regelmatig artikels in kranten en waren er reportages op de regionale televisie die de indruk konden wekken, dat het protest tegen de komst van Oosterweelgronden voor de sanering van de oude kleiputten tussen Boom en Terhagen breed gedragen wordt door de bevolking en door de omwonenden. Een andere visie kwam niet of nauwelijks aan bod en eind januari vonden Natuurpunt Rupelstreek en Dorpscomité Actief Terhagen elkaar en zonden gezamenlijke persberichten naar de regionale en nationale pers, en naar de regionale radio en televisie.

Die artikels werden gretig opgepikt en zorgden ervoor dat ook onze mening en visie aan bod kwam.

We zijn er immers van overtuigd dat deze noodzakelijke sanering unieke kansen biedt voor dit gebied, dat momenteel op het gewestplan nog steeds staat ingekleurd als golfgebied. Helemaal bovenaan in onze visie staan de unieke kansen, die dit project biedt om tijdens en na de sanering nieuwe natuur te creëren en tevens biotopen aan te leggen voor Europees beschermde en zeldzame soorten, zoals rugstreeppad en kamsalamander. Soorten die door de steeds verder oprukkende successie verdreven werden en slechts kunnen overleven in de buurgebieden, door een permanent soortenbeschermingsplan dat getrokken wordt door Natuurpunt Studie, in samenwerking met vele partners, niet in het minst met de laatste steenfabriek in de Rupelstreek, de firma Wienerberger.

Rugstreeppad – foto: Fons Van den heuvel

Oosterweelgronden worden aangevoerd per schip

De plannen om de gronden van het Oosterweelproject naar de oude kleiputten te brengen zouden tot gevolg hebben dat er aan de oevers van de Rupel een overslagplatform wordt gebouwd. Ter hoogte van dat platform zou een tunnel gebouwd worden, zodat fietsers en wandelaars veilig langs het werkplatform kunnen rijden of wandelen. Op jaarbasis zou op die manier ongeveer 700.000 kubieke meter grond kunnen aangevoerd en gelost worden. Om te vermijden dat er hinder is voor het verkeer tussen Boom en Terhagen wordt aan de Kapelstraat een tunnel gebouwd, zodat vrachtwagens er ongehinderd onderdoor af en aan kunnen rijden. De werfweg tussen de Rupeldijk en de Kapelstraat met inbegrip van de tunnel onder de Kapelstraat worden na de saneringswerken omgebouwd tot een eco-corridor en eco-tunnel, op termijn een win-win situatie voor de natuur.

Minimale sanering stuurt duizenden vrachtwagens door woonstraten

Een minimale sanering van het asbeststort en het stort met huishoudelijk afval zou tot gevolg hebben dat er gedurende vele jaren, tijdens werkdagen dagelijks 10-tallen, honderden vrachtwagens door woonstraten van Boom en Terhagen gaan denderen. Vrachtwagens die als ze terug van het terrein komen brede en diepe slijksporen op het wegdek gaan achterlaten. Bij een minimale sanering spreken we nog steeds over ongeveer 1 miljoen kubieke meter grond die met vrachtwagens moet worden aangevoerd.

De huidige planologische bestemming van de oude kleiputten tussen de wijk Bosstraat en de oude Hoogstraat is nog steeds golfgebied en daar zal een minimale sanering van het asbeststort en het stort voor huishoudelijk afval niets aan veranderen. Nog vele jaren zal dat spook boven de oude kleiputten blijven zweven, en wie weet zelfs ooit realiteit worden.

Het compromis...

Toen tijdens de lente van 2017 de eerste berichten verschenen over de sanering en gedeeltelijke opvulling van de oude kleiputten zagen we als lokale vrijwilligers van Natuurpunt meteen de enorme opportuniteiten in van dit project en gingen we in tegen de stroom van negatieve reacties.

En daarover hebben we steeds consequent gecommuniceerd via artikels in het Rupel.blad, het regionaal tijdschrift van Natuurpunt in de Rupelstreek en Aartselaar.

De vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek pleiten dan ook zonder enige schroom voor

Rietmoeras in de oude kleiputten Terhagen – foto: Fons Van den heuvel

deze optie. Deze optie is niet enkel goed voor de natuur, met als finale een GROENE nabestemming, maar zal tevens de hinder tijdens de periode van sanering beperken. Na de saneringswerken, waarvan de duur geschat wordt op 7 jaar, zal het gebied voor het publiek toegankelijk zijn en krijgt het tevens een laag dynamische recreatieve invulling.

Het klimaat!

We zijn er ons van bewust dat op korte termijn de sanering en de daarbij behorende ontbossing geen goede zaak is voor het klimaat. Maar op lange termijn is de sanering van de kleiputten en de bijbehorende inrichtingswerken van de visvijver en vijvers in het natuurgebied Kleiputten Terhagen een positief verhaal.

De omvorming van de visvijver tot een moeraszone en de verontdieping van de meeste vijvers in het natuurgebied Kleiputten Terhagen hebben zowel op vlak van biodiversiteit als naar opslag van CO2 een positief effect in vergelijking met de huidige situatie.

Zowel bij de visvijver als de vijvers in het natuurgebied Kleiputten Terhagen zijn er weinig mogelijkheden voor oeverbegroeiing door de steile oeverwanden. Door hun diepte is ook begroeiing van de bodem onmogelijk.

Door het omvormen van deze vijvers tot moeraszone of vijvers met een meer gevarieerd reliëf en vooral meer ondiepe oeverzones zullen er veel meer planten kunnen groeien. Gezien de oppervlakte van de visvijver samen met de vijvers van het natuurgebied Kleiputten Terhagen bijna 10ha groot is, kan je dit op vlak van CO2 opname vergelijken met de creatie van een nieuw bos van 10 ha. Met het belangrijk verschil dat oever- en moerasvegetatie veel sneller groeit dan bos, dus de positieve effecten veel sneller in werking treden.

Oude baggerpunt in natuurgebied Kleiputten Terhagen – foto: Steven Roels

Wat brengt de toekomst?

Alhoewel we positief staan ten opzichte van het sanering- en inrichtingsproject, betekent dit geen carte blanche voor de projectontwikkelaars. We zijn dan ook vragende partij voor een gefaseerde aanpak van de ontbossing, sanering en natuurinrichting, zodat de natuur de kans krijgt om zich te herstellen.

Tevens zijn we ervan overtuigd dat experts van het INBO en het ANB dit project mee in goede banen kunnen leiden.

En zoals steeds staan we met 10-tallen vrijwilligers, volledig belangeloos klaar om te helpen, zoals we dat vroeger ook al gedaan hebben in de oude kleiputten tussen Boom en Terhagen, onder meer bij de aanleg van het Piet Van Akenpad, later de Rupelkleiroute en de bouw en het onderhoud van een alternatieve wandelroute richting Nachtegaalstraat in gemeente Boom.

Samen met Dorpscomité Actief Terhagen

De vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek zijn dan bijzonder blij dat ze samen met Dorpscomité Actief Terhagen dezelfde visie delen.

Bronnen:

- *Rupel.blad oktober 2017 – pagina's 4/5: De oude kleiputten in Boom-Rumst: zand erover?*
- *Rupel.blad april 2018 – pagina 2: Natuur laat ons leven – Saneren ja, golf nee!*
- *Rupel.blad juli 2018 – pagina 2: Boeiende tijden*
- *Rupel.blad januari 2019 – pagina 2: Meer en betere natuur in de Kleiputten Terhagen*
- *Rupel.blad januari 2019 – pagina 4/5: Monitoring van de rugstreeppad in de kleiputten Terhagen/Rumst.*
- *Rupel.blad april 2019 – pagina 3: Toekomst oude kleiputten Boom-Terhagen kleurt GROEN*
- *Rupel.blad januari 2020 – pagina 7: Deelgebied 2 of de Terhaagse kleiputten*

Beeld uit 2012, bouw wandelbrug over brede sloot in de oude kleiputten Boom/Terhagen door vrijwilligers Natuurpunt Rupelstreek – foto: Erik De Keersmaecker

Een cursus dagvlinders, iets voor jou?

Dinsdag 5 mei start deze nieuwe cursus van Natuurpunt Rupelstreek, met een eerste info-avond in Natuur.huis de Paardenstal. Vlinders verfraaien onze tuinen en velden met hun prachtige kleuren en sierlijk gefladder. Buiten koolwitjes, atalanta's, dagpauwogen en zandoogjes fladderen er in onze streek nog een 30-tal andere soorten dagvlinders rond. In heel België worden er 99 soorten waargenomen. Sommige vlinders worden maar 2 weken oud, anderen leven meer dan een half jaar, sommigen trekken zelfs de Alpen en de Pyreneeën over.

Tijdens 4 lessen, waarbij 2 excursies leer je de wondere en kleurrijke wereld van onze vlinders kennen en krijg je tips hoe je meer kleurrijke vlinders in je tuin kan lokken.

De 2 theorielessen worden gegeven door Joeri Cortens, medewerker van Natuurpunt CVN, ook bekend van de radio. We gaan ook 2 maal op stap met ervaren vlinderkenners. Op zaterdagmiddag 23 mei met Toon Verbruggen, actief in het natuurgebied de Hobokense Polder en omstreken. En op zaterdagmiddag 8 augustus met Ruben Meert, actief in de regionale werkgroep Voelspriet in Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant.

Beide theorielessen gaan door in Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221, Niel, telkens van 19u30 tot 22u30. De eerste excursie gaat door in het aangrenzend natuurgebied Walenhoek.

Heb je interesse om deel te nemen, wacht dan zeker niet te lang om in te schrijven.

Het programma:

Dinsdagen 5 mei en 12 mei: Info-avonden

- 19u30 tot 22u30 Natuur.huis de Paardenstal

Zaterdag 23 mei: Kijken naar vlinders in Walenhoek

- 14u Natuur.huis de Paardenstal

Zaterdag 8 augustus: Kijken naar vlinders in de Kleiputten Terhagen

- 14u chalet Kleiputten Terhagen, bereikbaar via ingang Nieuwstraat 54 Terhagen

Inschrijven: stort 25 euro (volw.) of 20 euro (-16 jarigen) op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek, mededeling: Cursus dagvlinders, je emailadres en gsm-nummer. Niet-Natuurpuntleden betalen 32 euro.

Meer info: info@natuurpuntrupelstreek.be

Aantallen overwinterende watervogels nemen een flinke duik

Midden maart werd het telseizoen 2019/2020 van overwinterende watervogels langs de Rupel, tussen de Rupelbrug in Boom en de samenvloeiing van Rupel, Nete en Dijle in Rumst afgerond. De maandelijkse tellingen worden telkens uitgevoerd met laag tij, en er wordt geteld langs beide oevers van de rivier.

Met een verrekijker, soms met een telescoop wordt de oever aan de overzijde afgespeurd, de soorten en aantallen per soort worden genoteerd en daarna ingegeven in de Databank Watervogels van het INBO (Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek) van de Vlaamse Overheid en in www.waarnemingen.be

Watervogels tellen langs de Rupel

De aantallen die momenteel geteld worden verzingen in het niets in vergelijking met de aantallen die tijdens de winters van 2008/2009 en 2009/2010 werden geteld. Op topmomenten (januari en december 2009) werden toen 4.000 vogels geteld. Nauwelijks een jaar later vielen de aantallen terug tot maximaal 1.200 vogels in november en december 2010. Tot februari 2012 eraan kwam en we plots met sneeuw en stevige vriestemperaturen geconfronteerd werden. Het gevolg waren hogere aantallen (2.128 vogels) en ook zeldzame watervogels, zoals grote zaagbekken op de Rupel. Eenzelfde fenomeen werd waargenomen op de Dijle en Zenne en eveneens op het Zeekanaal Wintam-Brussel. Februari 2013 was opnieuw een goede maand, met in totaal 1.880 vogels.

Vogels tellen met bijna bevroren tenen en vingers levert dus verrassende resultaten en ook zeldzamere soorten op, een fenomeen dat we sindsdien niet meer mochten meemaken. Tellingen met als hoogste aantallen ongeveer 1.500 vogels bleek het maximaal haalbare. De voorbije winter werden die aantallen zelfs niet meer gehaald, maart 2020 bleek zelfs de topmaand te zijn met 866 vogels, terwijl in februari slechts 382 vogels geteld werden. Inmiddels heeft de wilde eend de wintertaling van de troon gestolen als talrijkste eendensoort langs de Rupel. Met 219 exemplaren in december 2019, en zelfs 600 exemplaren in januari 2020. Het aantal wintertalingen viel deze winter terug tot maximaal 164 exemplaren in december. Pijlstaart staat op nummer 3, met opmerkelijk 74 exemplaren in maart 2020. Kuifeend en tafeleend zijn inmiddels volledig verdwenen als overwinteraars op de rivier en bergeend strandt op één, maximaal 3 exemplaren.

Wat andere soorten betreft, zijn het voornamelijk kokmeeuwen die graag langs de Rupel vertoeven, met gemiddeld ongeveer 200 vogels en een uitschieter in maart 2020 met 501 vogels. Stormmeeuw staat op nummer 2 met 51 exemplaren in maart 2020. Met 22 exemplaren staat zilvermeeuw op plaats 3 in januari 2020. Doorgaans zijn er ook steeds enkele grote mantelmeeuwen aanwezig, deze winter slechts 1 exemplaar in oktober 2019 en maart 2020. Fuut werd slechts een keer opgemerkt, ook al in maart 2020.

Kieviten zijn eveneens trouwe bezoekers van de oevers van de Rupel, met 252 vogels in oktober 2019. Ook aalscholvers worden geregeld vissend of rustend langs de rivier waargenomen, met een maximum van 15 exemplaren in december 2019.

De verklaring...

Er zullen wel meerdere verklaringen zijn, voor het dalend aantal overwinterende watervogels langs de Rupel, een trend die zich trouwens eerder voordeed langs de Zeeschelde. Een onderzoek van het INBO naar het bodemleven in de Schelde, ter hoogte van het natuurreservaat de Notelaer in Hingene bracht immers enkele verrassende resultaten aan het licht. Zo blijken enkele kleine predatoren verantwoordelijk te zijn voor het opsmullen van massa's

V.l.n.r. pijlstaart-wintertaling-kokmeeuw-wilde eend – foto: Frie Van Ballaer

bodemwormen, en die kleine predators zijn: brakwatergrondel, steurgarnaal en gewone of grijze garnaal. Diertjes die massaal in de Schelde en de Rupel voorkomen en zo in voedselcompetitie gaan met overwinterende watervogels.

Vogels kijken langs de Rupel

Wie graag watervogels langs de Rupel wil bekijken, kiest daarvoor de Rupeldijk ter hoogte van Terhagen uit, ter hoogte van de hoge schouw. Een blik op de overkant van de rivier ter hoogte van de Bovenzanden toont een beeld met doorgaans enkele honderden watervogels.

Momenteel is de Bovenzanden een gecontroleerd overstromingsgebied, met maïsteelt als landgebruik. Het gebied zal echter ingericht worden als een gecontroleerd overstromingsgebied met een gereduceerd getij. Dit type natuur kunnen we momenteel al bekijken aan het Zennegat en dat belooft!

Kokmeeuw, 1ste winter – foto: Fons Van den heuvel

Wie meer info wil over de maandelijkse tellingen van overwinterende watervogels op de Rupel kan deze info bekijken op de website van Natuurpunt Rupelstreek: www.natuurpunt.be/rupelstreek : Natuurstudie/vogels/overwinterende watervogels langs de Rupel.

Wilde bijen in je tuin...

In de vorige editie van het Rupelblad kon je lezen dat we in Rumst gestart zijn met een project rond wilde bijen en andere insecten. In deze editie leren we wat meer over hoe bijen leven en wat je kan doen in je tuin om ze te helpen. Het belang van bijen is niet te onderschatten, ze spelen een sleutelrol in onze natuur. Weinig mensen zijn er zich van bewust dat er naast honingbijen ook nog wilde bijen zijn, zelfs iets meer dan 400 soorten in België.

Sociaal gedrag

Wilde bijen kan je onderverdelen in 3 soorten groepen naargelang hun sociaal gedrag. De grootste groep zijn solitaire bijen waarbij ieder vrouwtje haar eigen nest bouwt en haar eigen broed verzorgt. Hommels en honingbijen leven in een kolonie, waarbij enkel de koningin eieren legt. De derde groep leeft parasitair. Zij leggen hun eitjes in de nesten van andere bijensoorten, daarom worden ze ook wel koekoeksbijen genoemd.

Soorten nestgelegenheden

Je kan bijen ook onderverdelen naargelang hun voorkeur voor nestgelegenheden en voedselbronnen. Het merendeel van de soorten nestelt in zelf gegraven nesten in de grond en een kwart van de soorten bovengronds in holtes in dode bomen, muren en holle stengels. De soorten die geen nest maken, zijn de koekoeksbijen.

Voorkeur voedselbronnen

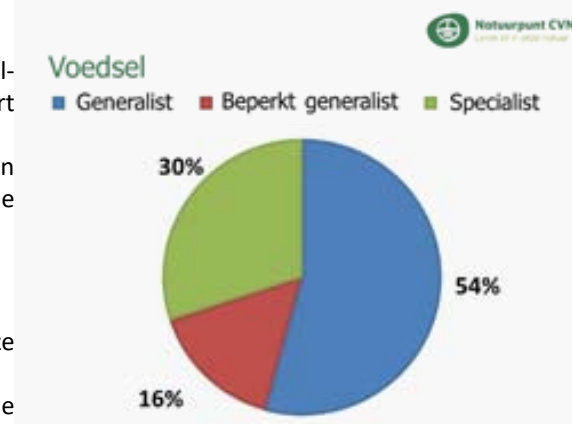
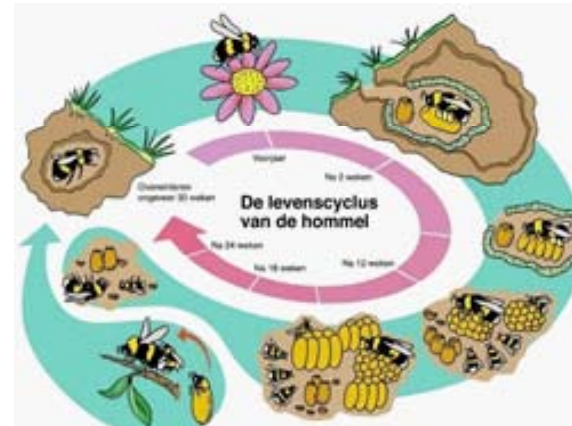
Volwassen insecten hebben suikers nodig waar ze de energie uit halen om te leven. Bij bijen is de voornaamste bron van suikers nectar. Het broed van bijen kan niet leven op nectar alleen, ze hebben proteïnen nodig om te groeien. Stuihmeel is een bron van proteïnen en daarom verzamelen bijen stuihmeel, als voedsel voor hun nageslacht. Als we kijken naar de voorkeuren voor het verzamelen van stuihmeel, kunnen we de bijen ook onderverdelen in 3 groepen. 30% van de soorten heeft zich gespecialiseerd en verzamelt enkel stuihmeel van één soort plant of één plantenfamilie. Nog eens 16% beperkt zich tot bloemen uit een paar plantenfamilies. De overige bijen zijn minder kieskeurig en verzamelen stuihmeel van een groot aantal bloemen.

Levensduur

Al dat rondvliegen en stuihmeel verzamelen is intensief werk en dat heeft zijn impact op bijen. Volwassen bijen leven niet zo lang, van slechts een paar weken tot ongeveer anderhalve maand. Toch kan je vanaf februari tot december bijen waarnemen. Dit komt omdat de verschillende soorten ook actief zijn in verschillende periodes van het jaar. Een bij die je in maart ziet is vaak een andere soort dan die actief is in mei of augustus. Sociale bijen zoals hommels zijn bijna heel het jaar door actief, maar enkel de koningin leeft zo lang. De levensduur van werksters is veel korter, maar er zijn wel verschillende generaties werksters in hetzelfde jaar.

Wat kan je doen voor bijen?

Paardenbloemen, margrietjes en klavers zijn belangrijke planten voor bijen, laat deze dus in je gras tot bloei komen. De helft van de bijensoorten is actief tussen februari en eind juni, zorg voor voldoende bloemen in deze periode. Bloembollen, voorjaarsbloemen maar vooral voldoende struiken en bomen met bloesems. Veel bijen zijn gespecialiseerd in inheemse planten, probeer voldoende inheemse planten te gebruiken in de tuin zoals o.a.: wilde reseda, beemdkruid, wilde peen, venkel, knooppkruid, klokjes, salie, longkruid, De tong van een bij bepaalt grotendeels welke bloemen ze kunnen bezoeken. Een bij met een korte tong kan niet bij de nectar van salie en zal dus eerder wilde peen of boerenwormkruid bezoeken. Bijen met een lange tong ondervinden minder concurrentie op bloemen met diepe bloemkelken en zijn vooral op die bloemen te vinden.

Steun ons Team de Kleiputters tijdens Expeditie Natuurpunt

Ook dit jaar zal een team van dappere stappers Natuurpunt Rupelstreek vertegenwoordigen op Expeditie Natuurpunt. Het team bestaat uit vrijwilligers en sympathisanten van het natuurgebied Kleiputten Terhagen. De nieuwste aanwinst van Natuurpunt en een biologische hotspot in de Rupelstreek, waar de natuur de afgelopen decennia volop zijn eigen weg kon gaan. Het noordelijk deel van Kleiputten Terhagen werd opengesteld voor wandelaars en natuurliefhebbers. Het grootste deel is echter ontoegankelijk en kan enkel bezocht worden tijdens aangekondigde excursies, of na afspraak.

In het natuurgebied treffen we een grote variatie aan biotopen en bijzondere soorten aan. Met maar liefst 286 plantensoorten en zeldzame dieren zoals rugstreeppad, kamsalamander, woudaap, visdiefje,... en andere interessante dieren zoals libellen, kikkers, veenmollen, enz..

Ons team de Kleiputters stapt op 27 en 28 juni de 65 km lange Zuiderkempenroute, van Meerhout, via Begijnendijk naar Muizen langs moerassen en vennen, graslanden en bossen.

Om te mogen deelnemen aan deze expeditie moet Team de Kleiputters eerst 1.500 euro verzamelen. We rekenen op gulle sponsors, giften en inschrijvingen op onze acties. Het ingezamelde geld gaat integraal naar ons natuurgebied Kleiputten Terhagen.

Je kan de Kleiputters steunen met een gift via hun teampagina!

Neem zeker een kijkje bij onze activiteiten. We organiseren al zeker twee pannenkoekbakmomenten. Een aantal bestelacties zullen ook nog volgen. Hou onze pagina in het oog op de website: www.expeditienatuurpunt.be

(voor elke gift van 40 euro ontvang je een fiscaal attest. Daarmee recupereer je 45% van het bedrag.)

Nieuwe natuur in een oud industrieel landschap – foto: Steven Roels

Nieuw leven voor verwaarloosde smidse in Kleiputten Terhagen

Eén van onze projecten is de renovatie van een voormalige 'smidse'; industrieel erfgoed uit de tijd van de klei-industrie. Dit gebouw zal ingericht worden als natuurklasje, midden in het natuurgebied om kinderen en scholen uit de omgeving te ontvangen en via leuke activiteiten liefde voor de natuur en de Rupelstreek door te geven.

Behalve op natuurbeheer en -ontwikkeling wordt in de Kleiputten Terhagen sinds 2016 ingezet op natuur- en erfgoededucatie. Wie het gebied kent, weet immers dat het verleden van de kleiontginning er nog overal zichtbaar is: in de eerste plaats in het reliëf, maar ook in de vele materiële restanten die er achterbleven.

Met de financiële steun van Cummins, een Amerikaans bedrijf met een vestiging in Rumst, hopen we de educatieve werking in het natuurgebied een duw in de rug te geven.

De oude smidse die centraal in het natuurgebied gelegen is, zal daar een sleutelrol in spelen. Hoe dit gebouw er oorspronkelijk uitzag is voorlopig nog onduidelijk, maar de sporen van een industrieel verleden zijn wel nog zichtbaar. Toch heeft de constructie erg te lijden gehad onder de tand des tijds.

Toen Natuurpunt het gebied kon aankopen, hadden we er de handen vol met het ruimen van puin en afval dat er door de plaatselijke jagers werd achtergelaten. De laatste maanden troffen we de noodzakelijke voorbereidingen om de renovatie van de vervallen muren van start te kunnen laten gaan.

De bovenste lagen losse bakstenen en begroeiing haalden we weg, een gebarsten deel van de muur werd afgebroken. Voor de laatstejaarsstudenten afdeling bouw van het KTA in Niel die de renovatie bij wijze van praktijkstage zullen uitvoeren, voeren we gerecupereerde bakstenen aan. Het ganse project wordt mee opgevolgd door een gespecialiseerde architecte.

Vrijwilligers Natuurpunt werken aan renovatie oude smidse – foto: Dries Kets

Scheldeschorren – Wondermooie wielen

Wandelen langs de Scheldeschorren, Kragewiel, Hingenewiel en park Urself

Klein-Brabant wordt grotendeels ontsloten door de machtige Schelde, met tussen de dijken sloten, wielen, vlasrootputten en vijvers. Tijdens je wandeling kan je imposante natuurbeelden bekijken. Aan de overkant van de Rupel al meteen het Noordelijk eiland, het vogelrijkste natuurgebied in ons rivierenland, dat we vandaag wel even links laten liggen. Imposant is de samenvloeiing van Schelde en Rupel. Aanvankelijk was de Rupel de hoofdriever, de Schelde heeft zich pas na de laatste ijstijd, zo'n 12.000 jaar geleden bij de Rupel gevoegd. Door de samenvloeiing van beide rivieren ontstaat een sterke turbulentie. Een caissondam moet de ingang van de zeeluis in Wintam beschermen tegen die sterke waterstromen.

1. De narwal van Wintam

Het paviljoentje op de strekdam van het Noordelijk eiland nodigt je uit om een tentoonstelling over de narwal van Wintam te bekijken. Vier nieuwe infopanelen vertellen je het verhaal van de narwal, de terugkeer van de vissen en zeezoogdieren zoals gewone zeehond en grijze zeehond in de Rupel en de Schelde. En dan is er ook nog 2013, of het jaar van de bruinvis in de Rupel en de Schelde. Het dakterras wordt door vogelkijkers van Vogelwerkgroep Rupel gebruikt als trektelpunt tijdens de voorjaarstrek. Je hebt er een prachtig zicht op de Schelde en Rupel en je kan er een maquette bekijken van het verdwenen Fort Sint-Margriet.

De narwal van Wintam – foto: Steven Roels

2. Scheldeschorren aan de Notelaer

Wandel over de sluisdeur, met de groene pijl en het oranje knipperlicht. Aan knooppunt 17 ga je verder richting knooppunten 15, 10 en 7. Rechts kijk je naar de overkant van de rivier, naar Rupelmonde, een dorp

met een prachtige geschiedenis. Voorbij restaurant Groenendijk wordt de dijk behoorlijk breed.

In het schuurtje links van het restaurant werd een kerkuilnestkast geplaatst door vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek. Links van je ligt de Oudbroek- en iets verder de Schellandpolder. Mogelijk starten hier volgend jaar werken waarbij beide polders ingericht worden als overstromingsgebied.

Rechts zie je de steiger van het veer Wintam-Rupelmonde. Tussen de dijk en de rivier liggen de Scheldeschorren aan de Notelaer, ongeveer 33 ha zoetwaterschorren, die beheerd worden door Natuurpunt. Net voorbij knooppunt 10 kijk je rechts naar een groot rietveld, ongeveer om de 3 jaar wordt het riet gemaaid.

3. Vogels in het schor

In de lente is het nooit stil in het schor, regelmatig weerklinkt de explosieve zang van Cetti's zanger. Je kan nu naar zingende blauwborstjes en kleine karekieten luisteren, later ook naar bosrietzangers. In het struweel hoor je het ganse palet aan struweelvogels, met zwartkoppen, tuinfluiters, merels en zanglijsters als opmerkelijkste soorten.

Aan knooppunt 7 moet je een keuze maken, ga je voor de wandeling van 16 km, dan wandel je hier rechtdoor richting knooppunt 6. Voor de kortere wandeling wandel je langs de Notelaersdijk richting knooppunt 8 en verder naar kijkpunt 8.

4. Paviljoen de Notelaer

Aan knooppunt 7 kan je even een verpoosmoment inlassen, met een bezoek aan het Paviljoen de Notelaer. Een neoclassicistisch gebouw, dat in opdracht van hertog Wolfgang d' Urself werd gebouwd. Boven de ramen van de gevel aan de Scheldedijk prijken fraaie reliëfs van onze mooiste rivieren. Met uitzondering van vrijdag is Paviljoen de Notelaer alle dagen open, telkens van 14u tot 18u.

Grote bonte specht links juveniel – rechts man
foto: Luc Meert

5. Het Groot Schoor

Net voor je knooppunt 6 bereikt, zie je links het Groot Schoor, een overstroming in 1570 lag aan de basis van het ontstaan van dit voormalige schor. Achteraan zie je een restant van een oude winterdijk. Deze hoefijzervormige dijk moest de achterliggende Spierbroek- en Hingenebroekpolder beschermen tegen overstromingen. In het kader van het geactualiseerde Sigma-plan wordt het Groot Schoor ontpolderd. De oude winterdijk wordt ingericht als een nieuwe ringdijk en daarna wordt er een bres gemaakt in de Scheldedijk. Zo ontstaat een 23ha groot slikken- en schorrengebied.

6. Kragewiel

Aan knooppunt 6 verlaten we de Scheldedijk en wandelen even richting knooppunt 9. Langs een prachtige sloot, bereiken we de Kleine Kragewiel. Hier werd een rust- en picknickplaats ingericht, met een mooi zicht op het wiel. Aan knooppunt 179 slaan we links de Zijdeweg in, daar hebben we een prachtig zicht op de Grote Kragewiel. Dit wiel ligt pal achter de dijk van het Groot Schoor. Rond 1570 sloeg een storm een bres in de dijk. Bijna 5 jaar lang had het getij hier vrij spel. Dit verklaart de grote oppervlakte en de rare vorm van het wiel.

Je wandelt voorbij de roodwitte slagboom en volgt de brede zandweg naar rechts. Nu wandel je langs bossen met elzenstruweel, zomereiken en populierenaanplanten.

7. Hingenewiel, een parel op komst

Op het einde van de Zijdedeweg, aan knooppunt 180 sla je linksaf in de Wielstraat in de richting van knooppunt 8. Links zie je het Hingenewiel. Met een wateroppervlakte van bijna 4 ha is dit het grootste wiel in Klein-Brabant. Vermoedelijk ontstond het wiel na een overstroming in 1551. Op initiatief van Regionaal Landschap Schelde-Durme, wordt in samenwerking met verschillende partners, een actie opgestart om de natuurwaarden langs het Hingenewiel stevig op te schroeven.

8. Kasteeldomein Ursel

Aan de Notelaersdijk bereik je knooppunt 8, wandel verder richting knooppunt 12. Misschien een goed moment voor een terrasje of iets meer, vlak voor je het park van het domein Ursel inwandelt richting knooppunt 13. Uiteindelijk bereik je het prachtig gerestaureerde kasteel. Het domein met zijn slotgrachten, vijvers en monumentale bomen straalt een immense rust en schoonheid uit. Het kasteel was ooit de zomerresidentie van de adellijke familie D'Ursel. In één van de kasteeltorens staat eveneens een kerkuilennestkast.

We wandelen nu in de richting van knooppunt 13. Wandel door de haagbeuktunnel en hou de vijver van het kasteel steeds aan je linkerkant, via een parkwegje bereik je de Kleine Hinckstraat, hier sla je linksaf richting knooppunt 14. Via enkele kleine paadjes, langs weilanden en oude knotbomen ga je richting knooppunt 16.

9. Havesdonckhoeve

Daar ga je verder richting knooppunt 19. Let op, je moet eerst even rechtdoor gaan en achter de haag naar rechts. Hier bereik je een historische plaats. Met een kapel en een grafsteen, ter ere van pastoor Huveneers, geestelijk leider van de Brigands tijdens de Boerenkrijg. Op de bank onder de lindebomen kan je even uitrusten. Langs een eeuwenoud kasseiwegje be-

reik je de Havesdonckhoeve aan de Nattenhaasdonk, de vzw Ons Klein-Brabants Boerenerf verzamelt hier oud landbouwalaam en volkshuisraad. Op het erf van de hoeve kan je eveneens de heropgerichte afwateringssluis van de Spierbroekpolder bekijken. Ook hier werd door Natuurpunt Rupelstreek een kerkuilennestkast geplaatst. Aan knooppunt 19 heb je weer de keuze, je kan er links afslaan in de richting van knooppunten 17 en 18 en met de veerboot terugvaren.

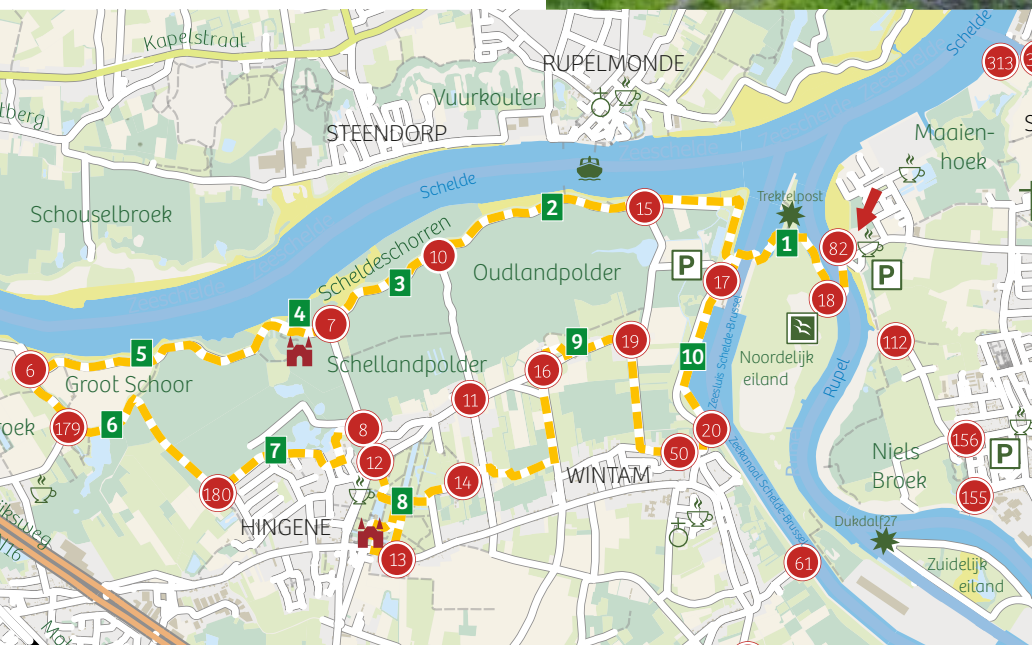
Of je kan er nog een ommetje maken in de richting van knooppunt 50. Op een terras van het café aan de kerk van Wintam kan je eventueel nog iets drinken, in de toren van de kerk staat kerkuilennestkast nummer 4. Als je goed kijkt, zie je de invliegopening. Je keert terug naar knooppunt 50 en via knooppunten 20, 17 en 18 wandel je terug naar de veersteiger.

10. Zeekanaal Schelde/Brussel

Tijdens die wandeling heb je nog een prachtig zicht op de imposante zeesluis en aangemeerde schepen. Het huidige Zeekanaal Schelde-Brussel waar we nu langs wandelen, werd geopend in 1997. Het huidige kanaal is 55m breed en staat via een moderne sluis, die toegankelijk is voor zeeschepen tot 4.500 ton, in verbinding met de Schelde. Op het Zeekanaal vertoeven meestal enkele futen, meerkoeten en af en toe ook aalscholvers. Voor de visdiefjes die op het Noordelijk eiland broeden is het Zeekanaal een interessant foerageergebied.

Knotbomen in de Nattenhaasdonk
foto: Erik De Keersmaecker

Algemene info

De wandeling start aan het Tolhuis in Schelle, daar kan je de veerboot nemen over de Rupel. Let bij het plannen van je wandeling op de vertrekuren van de veerboot,. De wandelafstand bedraagt 16 km, daarvoor heb je minimaal een 5-tal uur nodig en dan moet je wel stevig doorstappen. Doe je onderweg een terrasje, reken dan een uur meer. In de periode april/september vaart de laatste veerboot af om 20u.

Lengte: 16 km - Verkorting: 12 km

Start : Veersteiger Rupeldijk Schelle

Toegankelijkheid:

Het hele jaar op de paden. Stevige stap-schoenen zijn een aanrader. De paden zijn niet geschikt voor rolstoelgebruikers of kinderwagens.

Veerboot Schelle/Wintam

April/september: vaart elk uur en half uur tussen 7u en 20 u

Oktober/maart: vaart elk uur en half uur tussen 7u en 18u

Vaart niet om 12u30

Parkeren

Parking Tolhuis (Rupeldijk) of parkeerstroken, einde Tolhuisstraat Schelle

Horeca

- Parking Tolhuis: Taverne Oud Tolhuis en restaurant Tolhuis Veer
- Onthaalcentrum de Notelaer
- Eetcafé Sint-Vadde
- Eetcafé's D'Oude Poort Hingene en centrum Hingene
- Café Sint-Margaretha Wintam

Picknickplaatsen

- Kleine Kragewiel
- Domein Ursel

Tips

Een verrekijker meenemen is een aanrader

Honden kunnen mee, wel steeds aan de leiband

Brochures en website:

- Wandelgids Ontdek de natuur langs de Schelde, Rupel en Nete (Natuurpunt Rupelstreek, 2015)
- Wandelen en fietsen langs wondermooie wielen (Regionaal Landschap Schelde-Durme)
- SIGMagazine 2019 - <https://www.sigmaplan.be/nl/publicaties>
- Paviljoen de Notelaer: www.notelaer.be
- Kasteeldomein D'Ursel: www.kasteeldursel.be
- Havesdonckhoeve: www.bornem.be

Vrijwilligers Natuurpunt Rupelstreek in de bres voor de knotboom

Elke winter werken we met 10-tallen vrijwilligers aan het onderhoud van knotbomen. Telkens veel werk, het knotten van de bomen vraagt vaardigheid en durf en het opruimen van het snoeihout veel man- en soms ook vrouwkracht. Gelukkig kunnen we telkens rekenen op een aantal gemotiveerde vrijwilligers. Dat bleek ook weer op zaterdag 11 januari toen 8 vrijwilligers op de afspraak waren voor het knotten van 13 knotbomen in de oude vloeibeemd in de Oude Nete-arm Rumst. Die knotbomen werden 15 jaar geleden aangeplant door vrijwilligers van Natuurpunt. Ook hier werd het snoeihout netjes gesorteerd, de ongeveer 4 meter lange takken werden apart gehouden voor het bouwen van wilgentipi's in het abdijpark van Hemiksem.

Nestkast vullen met bodemmateriaal – foto: Steven Roels

Nieuwe nestkasten voor kerkuil, steenuil en torenvalk

De eerste maanden van het jaar zijn een prima moment voor een toer langs de nestkasten voor steenuiltjes. Kijken of de kasten nog in orde zijn, eventueel herstellen of vervangen en waar mogelijk op een goede plaats nog een nestkast bijplaatsen. Zo'n uitgelezen plek is de hoeve aan de Capucijnendreef in Schelle, met een open landschap, met hier en daar een bosje, een bomenrij, een haag en een houtkant en verspreid wat knotbomen. Ideaal voor het steenuiltje en dat ze er al zitten weten we sinds we in maart vorig jaar avondlijke speurtochten naar roepende steenuiltjes organiseerden. Sinds dinsdag 14 januari hangt daar dus een nestkast voor steenuil en als toemaat werd er meteen ook een nestkast voor kerkuil geplaatst. Een baltsend paartje torenvalken en een roepende buizerd maakten het plaatje helemaal compleet.

Dinsdag 3 februari waren we in dezelfde omgeving aan de slag en werd er ook nog een nestkast voor torenvalk geplaatst. En de steenuiltjes daar werden verwend met een 2de nestkast, dit keer aan het eind van een bomenrij langs de Zinkvalstraat.

Belangrijk aandachtspunt bij het plaatsen van nestkasten voor kerkuil, steenuil en torenvalk is telkens een dikke laag oude braakballen in de nestkast te deponeren. Geen enkele van deze 3 vogelsoorten brengt zelf nestmateriaal aan, oude kerkuilbraakballen zijn dan ook prima geschikt als bodemmateriaal.

Ledenavond Natuurpunt Rupelstreek, opnieuw een mooie herinnering

Voor de 19de ledenavond van Natuurpunt Rupelstreek trokken we voor het eerst naar de Boomse wijk Noeveren, plaats van afspraak was het gezellige ontvangstlokaal van Steenbakkerij 't Geleeg.

Het is nauwelijks voor te stellen dat deze plek nauwelijks 3 jaar geleden nog een echte stal was, vol met opgestapelde oude materialen en een aarden vloer. Daar werd prachtig werk geleverd door de vrijwilligers en medewerkers van het Steenbakkerijmuseum 't Geleeg.

De reacties van de deelnemers aan de ledenavond logen er dan ook niet om. Authentiek, gezellig, waren de meest gehoorde reacties. Het publiek, 51 Natuurpuntsympathisanten, kon genieten van natuurbeelden met een terugblik op de werking van Natuurpunt Rupelstreek in 2019 en vooruitblikken naar dit jaar. Activiteiten en projecten waar we fier over mogen zijn. Maarten vertelde over het verhaal van z'n speurtochten naar wilde bijen in gemeente Rumst en de samenwerking tussen gemeente Rumst, Natuurpunt en het bedrijf Cummins voor de realisatie van 3 speelbossen, één in elke deelgemeente.

Ledenavond 2020 – foto: Steven Roels

Winteravond in Natuur.huis de Paardenstal

Na het succes van vorig jaar, met toen een bijna volledig vol Natuur.huis kon een herhaling niet uitblijven. Natuurpuntvrijwilligers Fons Van den heuvel en Hilde Depaepe gaan al jarenlang op stap in de meest prachtige natuurgebieden op planeet Aarde. Met daarbij aandacht voor vele prachtige dingen, waar velen onder ons soms achteloos aan voorbijgaan. Dat bleek ook weer op vrijdagavond 14 februari met mooie fotoreportages in de natuur van de Algarve en de Alentejo in het zuiden van Portugal, de Pantanal in Brazilië, en de kusten van Tasmanië, om te eindigen langs de ruige kusten van Schotland.

Voor al dit moois vertoond werd, keken we samen naar de beelden van lepelaars,

voornamelijk uit Nederland, waar vrijwilligers van Werkgroep Lepelaar prachtig werk leveren, en ook van lepelaars die het Noordelijk eiland bezoeken, tijdens de voor- en de najaarstrekk, en die wie weet, we er ooit als broedvogels mogen begroeten.

Winteravond in Natuur.huis de Paardenstal – foto: Novi Lema

Team Cummins en vrijwilligers Natuurpunt Rupelstreek plaatsen paddenschermen langs de Doornlaarlei in Rumst

Op dinsdag 28 januari stonden 7 Cummins-medewerkers en 7 Natuurpuntvrijwilligers klaar voor het plaatsen van 250 meter paddenschermen langs de Doornlaarlei en een stukje Lage Vosbergstraat in Rumst.

Deze mooie samenwerking zorgde ervoor dat het plaatsen van de schermen en emmers in een 3-tal uurtjes klaar was. Trekkende padden komen in de emmers terecht, vrijwilligers van Natuurpunt zorgen ervoor dat diertjes die in de emmers terechtkomen aan de andere kant van de straat worden vrijgelaten.

De paddenoverzetactie in de Doornlaarlei in Rumst, dit jaar al voor het 11de jaar op rij, is een initiatief van Natuurpunt Rupelstreek en gemiddeld werden de voorbije jaren een 900-tal diertjes overgezet.

Nauwelijks een week na het plaatsen van de schermen werden er al 121 padden, 55 kleine watersalamanders en 28 alpenwatersalamanders overgezet. Begin maart stond de teller op 462 padden, 144 kleine watersalamanders en 52 alpenwatersalamanders.

Plaatsen paddenschermen langs Doornlaarlei door Team Cummins
foto: Yente De Maesschalck

Stormen Ciara en Dennis bezorgen extra werk voor vrijwilligers Natuurpunt

Wanneer er dagenlang felle stormwinden over de Lage Landen denderen, dan weten we dat de ravage in onze natuurgebieden groot zal zijn. Op zich hoeft dat geen probleem te zijn. Bomen en struiken die bij het neervallen kriskras door elkaar vallen kunnen zelfs een zegen zijn voor de natuur. Er ontstaan nieuwe biotopen en ook stervende bomen vormen een bron van nieuw leven.

Wanneer vallende bomen, die tijdens hun val lagere bomen en struiken meesleuren op wandelpaden terechtkomen is er wel een probleem en dat probleem proberen we zo snel en goed mogelijk te verhelpen. Dat deden we onder meer op woensdagen 12 en 19 februari, toen we telkens met 4 vrijwilligers aan de slag waren in het Niels Broek.

Het wandelpad doorheen het Niels Broek maakt sinds vorig jaar deel uit van het Wandelnetwerk Rivierenland tussen de wandelknooppunten 4 en 5. De felle regenbuien van de laatste maanden hebben er wel voor gezorgd dat het wandelpad erg modderig is. Hoge wandelschoenen of laarzen zijn dan ook een aanrader.

In het Niels Broek woont een groep reeën. Prachtige dieren die overdag de dekking van struiken opzoeken als schuilplaats, en die tijdens de vroege uurtjes en bij valavond soms te zien zijn.

Opruimen omgewaaide bomen op wandelpad Niels Broek – foto: Harry Opsommer

Kindertocht met doe-rugzak

Met Kraakje, de eekhoorn op zoektocht in het lentefrisse Cleydaelbos

Natuurpunt Aartselaar ontwierp, met ondersteuning van Bibliotheek Aartselaar en het Agentschap voor Natuur en Bos, een doe-rugzak voor kinderen van 6 tot 12 jaar. Zij kunnen samen met hun ouders/grootouders/... op verkenning vanaf de parking van het Cleydaelbos, Zinkvalstraat (tegenover kasteel Cleydael), Aartselaar.

We kozen voor telkens een specifieke rugzak per seizoen. Tijdens een wandeling van ca 2,5 km leren kinderen op een speelse manier de natuur in het Cleydaelbos ontdekken: heel veel leuke opdrachten, een kompas, loepepotje, zoekkaarten, ... helpen hen daarbij.

De herfst- en winteredities waren een geweldig succes. De drie rugzakken waren omzeggens constant uitgeleend..

Vanaf de paasvakantie is de "Lenterugzak" beschikbaar in drie exemplaren!

De opdrachten zijn gedeeltelijk identiek aan die van de herfst- en winterrugzak. Het andere deel zijn typisch lentegerelateerde opdrachten.

De rugzak kan ontleend worden tijdens de openingsuren van de bibliotheek, della Faillelaan 32 Aartselaar en dient uiterlijk na 1 week daar ook weer ingeleverd te worden. Gezien het succes kan reserveren in de bibliotheek nuttig zijn. Zeker in vakantieperiodes en lange weekends!

Meebrengen: stevige wandelschoenen of laarzen, pen.

Meer info: www.natuuraartselaar.be/doerugzak of via mail: doerugzak@natuuraartselaar.be

Strijd tegen eikenprocessierups

De eikenprocessierups is onder invloed van de klimaatverandering stilaan noordwaarts opgeschoven. De natuurlijke vijanden volgen niet in hetzelfde tempo, zodat deze vlindersoort zich hier tot een plaag kan ontwikkelen.

Onderzoek leert ons dat mezen zich stilaan aanpassen aan de recente invasie van deze rupsen en die in hun dieet hebben opgenomen. Vleermuizen jagen op de vliegende volwassen vlinder van deze rups. Het natuurlijk evenwicht herstelt zich langzaam.

De afgelopen jaren is gebleken dat de eikenprocessierups ook in onze gemeente een substantieel probleem betekent. Niet alleen de natuurgebieden hebben eronder te lijden, maar belangrijker nog zijn bepaalde wegen, waar veel passanten zijn. Voor fietsers en wandelaars in de Cleydaellaan, waar het fietspad door een dubbele eikenrij is afgebakend, betekende dit vorig jaar een echte plaag.

Natuurpunt Aartselaar wil daarbij een bijdrage leveren door een natuurlijke bestrijding van de eikenprocessierups en hoopt hiermee bestrijdingsmethoden met insecticiden te voorkomen. Deze hebben immers een nefast gevolg, zowel voor andere vlindersoorten als voor predators van de rupsen, zoals mezen.

Daarom werden door Natuurpunt Aartselaar 20 mezen- en vleermuiskastjes getimmerd. Nadien werden deze, met toelating van het gemeentebestuur, opgehangen aan de eiken in de Cleydaellaan.

Koolmeeskast ophangen – foto: Luk Smets

Vleermuiskasten ophangen met ondersteuning van Wim Van Nunen
foto: Ronny Verelst

INVENTARISATIE VAN BERMEN IN AARTSELAAR...

Definitie: wat is een berm?

Een berm is een strook grond langs een weg, die meestal jaarlijks éénmaal of enkele malen wordt gemaaid en die begroeid is met grasachtige en kruidachtige planten. Vaak zijn bermten ook beplant met bomen, we spreken dan van een laan of een allee (met een dubbele rij bomen aan weerszijden).

Functie: welke functie(s) heeft een berm?

Technische functie

- De hoofdfunctie van een berm is de wegebouwkundige functie. Een berm geeft steun aan het weglichaam en dient als reserveruimte voor een eventuele verbreding van de weg.
- De tweede hoofdfunctie is de verkeerskundige functie. Een berm biedt plaats voor straatmeubilair, zoals reflectorpaaltjes, bewegwijzering. Om het wegmeubilair zichtbaar te houden moet er regelmatig worden gemaaid.
- Een berm is verkeersgeleidend en dient als uitwijkplaats in noodgevallen. Een berm kan verder dienen als opslagplaats voor materiaal en materieel bij werkzaamheden, zodat deze niet extra verkeersbelemmerend zijn.
- Een berm heeft nog een aantal andere civiel-technische nevenfuncties, zoals plaats voor het ingraven van kabels en leidingen.
- Een berm kan in sommige gevallen dienstdoen als waterkerende kade en een berm dient voor de buffering en het afvoeren van regenwater met de daarin meegevoerde stoffen.

Ecologische functie:

- Vlaanderen heeft zoveel wegen dat de totale oppervlakte van alle wegbermen samen bijna zo groot is als de totale oppervlakte erkend natuurreserveaat. Ecologisch bermbeheer kan bijgevolg sterk bijdragen tot het natuurbehoud en de instandhouding van veel wilde planten en dieren. In woon- en landbouwgebieden is er vaak geen "ongebruikte" plaats meer om wilde planten spontaan te laten groeien en de bijhorende fauna te laten overleven. Bermten vormen voor hen vaak de laatste uitwijkplaats.
- Doordat de wegen heel Vlaanderen doorkruisen vormen de bermten interessante verbindingssassen tussen de verschillende natuurgebieden. Dieren gebruiken bermten om zich te verplaatsen en nieuwe streken te koloniseren. Wegbermen spelen een cruciale rol om de natuurgebieden opnieuw met elkaar te verbinden.
- In eentonige grasbermen kunnen dieren, zeker insecten, niet overleven. Zij hebben schrale, kruidenrijke wegbermen nodig. Nu worden bermten niet als natuur aanzien en voor de veiligheid van de weggebruiker is het belangrijk dat de begroeiing laag en niet te eentonig is.
- Door de bodem te versralen wordt de begroeiing lager en zullen de hogere grassen, die veel voedingsstoffen gebruiken, wijken voor lagere, bloemrijkere beplantingen. Een berm vol bloemen doorbreekt ook de monotonie en verscherpt ongemerkt de aandacht van de weggebruiker. Tenslotte hebben bloemrijke wegbermen een economische meerwaarde. Deze wegbermen moeten beduidend minder gemaaid worden.
- Het Bermbesluit van juni 1984 bepaalt dat bermten een eerste keer mogen gemaaid worden na 15 juni en een eventuele tweede keer na 15 september. Het maaisel moet binnen de 10 dagen opgeruimd worden. Dit alles om planten de kans te geven om zaden te vormen en zo de verspreiding van de soorten te bevorderen

De bermten in Aartselaar:

- Natuurpunt inventariseerde de ecologisch belangrijke bermten in Aartselaar in 1990, 1998 en 2005. Telkens werd, aan de hand van de evolutie, een bermbeheersplan opgesteld ten einde de kwaliteit en de samenstelling van de flora te verbeteren.
- Nu, 15 jaar na de laatste inventarisatie, wordt het tijd om opnieuw te gaan kijken hoe het met onze bermten staat, wat er groeit en wat er verbeterd zou kunnen worden.
- We gaan hiervoor elke (ecologisch waardevolle) berm in de lente, in de zomer en in de herfst bekijken en een inventaris opstellen van de aanwezige plantengroei. Daarna kan er een (eventueel aangepast) bermbeheersplan voorgesteld worden.

Wij hopen op deze manier te kunnen bijdragen aan het behoud en aan de uitbreiding van onze ecologisch waardevolle bermten ...

Uiteraard is het inventariseren een arbeidsintensieve bezigheid, maar zoals steeds: "vele handen maken licht werk!" ... daarom roepen wij op om, zeker voor de grotere bermten, mee te komen inventariseren. Voorkennis is niet nodig, enthousiasme en een paar goede ogen wel...

We voorzien in de lente twee inventarisaties, namelijk op 4 april en op 11 april. Meer info vindt u hierover in de Agenda van Aartselaar.

04.04

Cleydaelbos

INVENTARISATIE WEGBERMEN

Natuurpunt inventariseerde de ecologisch waardevolle bermen in Aartselaar in 1990, 1998 en 2005. Telkens werd, aan de hand van de evolutie, een bermbeheersplan opgesteld ten einde de kwaliteit en de samenstelling van de flora te verbeteren.

Nu, 15 jaar na de laatste inventarisatie, wordt het tijd om opnieuw te gaan kijken hoe het met onze bermen staat, wat er groeit en wat er verbeterd zou kunnen worden.

We gaan hiervoor elke (ecologisch waardevolle) berm in de lente, in de zomer en in de herfst bekijken en een inventaris opstellen van de aanwezige plantengroei. Daarna kan er een (eventueel aangepast) bermbeheersplan voorgesteld worden. Wij hopen op deze manier te kunnen bijdragen aan het behoud en de uitbreiding van onze ecologisch waardevolle bermen ...

Uiteraard is het inventariseren een arbeidsintensieve bezigheid, maar zoals steeds: "vele handen maken licht werk!"... daarom roepen wij op om, zeker voor de grotere bermen, mee te komen inventariseren. Voorkennis is niet nodig, enthousiasme en een paar goede ogen wel...

zaterdag 4 april, om 13.30 u

We bekijken de berm aan de Cleydaellaan. Afspraak op de parking aan de Zinkvalstraat (tegenover kasteel Cleydael). Heel welkom !

Info: Ronny Verelst: 0475 58 55 70

Door het Coronavirus worden er mogelijk een aantal activiteiten afgelast. Controleer de website van Natuurpunt Aartselaar voor de stand van zaken: www.natuuraartselaar.be

11.04

Kontichsesteenweg

INVENTARISATIE WEGBERMEN

Vandaag is het de beurt aan de berm van de Kontichsesteenweg. Wie wil meehelpen, is meer dan welkom op

zaterdag 11 april, om 13.30 u

Afspraak op de parking van Aldi (Kontichsesteenweg)

Meer info over deze inventarisatieactie, zie bij 4 april en het uitgebreid artikel op vorige bladzijde.

Info: Ronny Verelst: 0475 58 55 70

19.04

Wespelaar - Bezoekerscentrum

ARBORETUM WESPELAAR

Het Arboretum Wespelaar (<https://www.arboretumwespelaar.be>) beslaat 20 ha en heeft een collectie struiken en bomen uit heel de wereld van ruim 3000 soorten. Esdoorn, magnolia en rododendron maken er een belangrijk deel van uit. Met wat geluk staan de magnolia's in bloei! Dit minder bekende, maar wereldwijd toch zeer gewaardeerd arboretum, kan je samen met Natuurpunt Aartselaar onder leiding van een gids bezoeken.

zondag 19 april, van 12.45u tot ca 17u

Afspraak ofwel om 12.45 u op de parking van het CC 't Aambeeld - della Faillelaan te Aartselaar. (Eventueel samen rijden aan 0,07 euro per km.) Ofwel kom je tegen 13.45 u rechtstreeks naar het bezoekerscentrum "De Rode Poort" - Grote Baan 63 te 3150 Wespelaar. Dit is schuin tegenover de kerk.

Parkeren kan je best op de parking van het Arboretum met ingang in de Elisabeth Willemslaan tussen de huisnummers 4 en 6 te Wespelaar. Via deze parking kan u het bezoekerscentrum gemakkelijk te voet bereiken.

We wijzen er graag op dat er geen wandelpaden zijn in het Arboretum en dat rubberlaarzen of stevige stapschoenen dus geen luxe zijn, zeker niet bij minder mooi weer. Honden zijn niet toegelaten.

De toegang bedraagt 5 euro en voor de gids vragen we een bijdrage van 2 euro. Deze 7 euro per persoon kan je ter plaatse (liefst gepast) afrekenen. Vermits de gids maximum 25 personen wil begeleiden, graag een seintje om uw deelname aan te kondigen aan Jan Eulaers via sms 0495 52 77 31 of mail jan.eulaers@icloud.com. Graag ook melden of je naar 't Aambeeld komt of rechtstreeks naar het arboretum. Ook voor verdere vragen kan je bij Jan terecht.

10.05

Zinkvalstraat

"ADOpteER EEN BERM" – ZWERFVUIL OPRUIMACTIE

De Milieuraad van Aartselaar startte in 2010 met de actie "Adopteer een berm".

Natuurpunt Aartselaar sprong natuurlijk op de kar en nam de berm langs de Cleydaellaan en de Zinkval als actieggebied. In de voorbije jaren hebben de vrijwilligers van Natuurpunt Aartselaar al enkele honderden volle zwerfvuilniszakken gevuld.

Telkens weer opnieuw liggen de bermen er vervuild bij en dus is en blijft deze actie broodnodig, indien we onze gemeente zuiver willen houden...

zondag 10 mei, van 10 u tot ca 11.30 u

Daarom roepen wij iedereen op om mee te komen helpen bij onze zwerfvuilactie...!!!

Afspraak op de parking aan Zinkval. Werkhandschoenen en stevig schoeisel zijn aan te raden. Meer info bij Ronny Verelst: ronnyverelst@telenet.be 0475 58 55 70

31.05

Cleydaelbos

LENTE IN HET RIETVELD

Samen met Ivan Bogaerts inventariseren we al enkele jaren de vogels aan het rietveld in het Cleydaelhof. Ook dit jaar plannen we een vroegochtendwandeling. Zeer benieuwd zijn we of er ook nu rietzangertjes hun mooiste lied zingen om een vrouwtje te verleiden... Waarschijnlijk horen we in het bos ook de boomkruiper, de boomklever, de zwartkop en spechten!

zondag 31 mei, van 7 u tot 10 u

Afspraak op de parking van Cleydaelhof (Zinkval) tegenover kasteel Cleydael in Aartselaar

Info bij Ivan Bogaerts 0477 37 23 02

21.06

Zinkvalstraat

"ADOpteER EEN BERM" – ZWERFVUIL OPRUIMACTIE

De Milieuraad van Aartselaar startte in 2010 met de actie "Adopteer een berm".

Natuurpunt Aartselaar sprong natuurlijk op de kar en nam de berm langs de Cleydaellaan en de Zinkval als actieggebied.

In de voorbije jaren hebben de vrijwilligers van Natuurpunt Aartselaar al enkele honderden volle zwerfvuilniszakken gevuld.

Telkens weer opnieuw liggen de bermen er vervuild bij en dus is en blijft deze actie broodnodig, indien we onze gemeente zuiver willen houden...

zondag 21 juni, van 10 u tot ca 11.30 u

Daarom roepen wij iedereen op om mee te komen helpen bij onze zwerfvuilactie...!!!

Afspraak op de parking aan Zinkval. Werkhandschoenen en stevig schoeisel zijn aan te raden.

Meer info bij Ronny Verelst ronnyverelst@telenet.be 0475 58 55 70

Voor kinderen, ouders en grootouders

10.6

Sportcentrum

DE WONDERLIJKE WERELD VAN DE BIJEN!

Wie kent het boeiende leven van een zorgzame werkster of een bijenkoningin? Jos Daniëls verzamelde prachtige foto's en filmpjes over deze fascinerende insecten. We zien bijtjes die geboren worden of soldaten die hun nest stevig bewaken! Een namiddag voor jong en oud die niemand mag missen...

Na de vertoning wandelen we in de natuur om te zoeken waar die nuttige diertjes nectar en stuifmeel kunnen vinden!

woensdag 10 juni, van 14 u tot 16 u

Samen met mama, papa, oma of opa zijn kinderen tussen 4 en 10 jaar welkom in het Jeugdlokaal van Sportcentrum Aartselaar, Kleistraat 204.

We voorzien een stukje fruit. Inschrijven bij Hilde Janssens hiljans@hotmail.com of 0472 81 39 98 en per kind 3 euro ter plaatse betalen.

Niel

NATUUR.HUIS DE PAARDENSTAL

De Paardenstal ligt aan de Boomsestraat 221 Niel-Hellegat, ook bereikbaar via de weg achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 266. Of vanaf de Rupeldijk de wandelknooppunten 154 en 153 volgen.

In de periode mei/september elke zaterdag en zondag, telkens van 14u tot 18u.

Info: 0486/10.50.80 of

info@natuurpuntrupelstreek.be

25.04

Niel

ERFGOEDDAG - DE NACHT VAN HET NATUUR.HUIS

De nacht, het thema van Erfgoeddag 2020 is een prima moment om een stap in de duisternis te zetten in en omheen het Natuur.huis. We breiden ons terrein uit tot een stukje Rupeldijk, de wijken Hellegat en Noeveren en het natuurgebied Walenhoek.

Samen met Nel kijken we naar planeten en sterren, met Yente gaan we op zoek naar kleine nachtdiertjes en Wim vertelt ons alles over nachtvinders. Kortom, we geven er een mot op.

zaterdag 25 april, van 20u tot 23u

Afspraak: Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat

Meld vooraf even of je komt:

Info@natuurpuntrupelstreek.be

02.05 – 06.06 - 04.07

Schelle

VOGELS SPOTTEN OP HET NOORDELIJK EILAND

Vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel maken elke eerste zaterdag van de maand een vogelkijkwandeling rond het Noordelijk eiland. Het tempo is laag en men krijgt dan ook ruim de tijd om de vogels te bekijken. Voor beginnende vogelkijkers stellen we verrekijkers ter beschikking.

zaterdag 2 mei, 8u50 tot 12u

Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle, veerboot 9u, terug om 12u.

Volgende datums: 6 juni en 4 juli

02.05

Niel

START ZOMERPERIODE IN NATUUR.HUIS DE PAARDENSTAL

Vandaag gaat de zomerperiode in Natuur.huis de Paardenstal van start, tot eind september is het Natuur.huis nu elke zaterdag en zondag open, telkens van 14u tot 18u.

Nieuwe blikvanger bij het Natuur.huis is de vernieuwde tunnel langs de Boomsestraat, inclusief smalsporen met daarop een gerestaureerde oude kleikar. En binnenin werden de oude voederbakken ingericht als kijkbakken, waarin voorwerpen, die ergens in de natuur gevonden werden, worden tentoongesteld.

zaterdag 2 mei, van 14u tot 18u

Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat

03.05

Niel/Boom

RUPELZONDAGEN – ERFGOED/NATUURWANDELING

Tijdens deze wandeling volgen we grotendeels het traject van de Klinkaartroute. De combi natuur/erfgoedwandeling leidt ons door Walenhoek, de Averrechtse root, de voormalige steenbakkerijsite Frateur om dan via het Lepelstraatje de EMABB-site op Noeveren te bereiken. Daar houden we een stop aan het pittoresk cafeetje de Koophandel. De terugwandeling loopt deels via de Rupeldijk naar de wijk Hellegat.

zondag 3 mei, 14u tot 17u

Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat gidsen:

Erik De Keersmaecker (Natuurpunt) en Harry Van Royen (gemeente Niel)

16.05

Boom/Mechelen

VOGELS SPOTTEN AAN HET ZENNEGAT

Samen met vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel kan je om de 2 maanden een vogelkijkwandeling maken langs de Dijle en omheen het overstromingsgebied Zennegat. Een gebied dat inmiddels uitgegroeid is tot één van de beste vogelkijkgebieden in onze regio. De wandelafstand bedraagt 4 km en de wandeling gaat over goed begaanbare paden. Voor beginnende vogelkijkers stellen we ver-

rekijkers ter beschikking.

zaterdag 16 mei, 8u30 tot 12u

Bijeenkomst kerk H.Hart (A12) Antwerpsestraat/Eikenstraat Boom. Vandaar carpoolen we naar de parking café 't Bergsken (Hoge weg 217, Mechelen). Of je kan aansluiten op de parking van café 't Bergsken waar we om 9u starten met de wandeling.

07.06

Rumst

WEEK VAN DE BIJ OP DE VOSBERG

Voor de week van de bij gaan we op stap in de wijken Vosberg en Lazernij in Rumst. Tijdens een tocht langs een aantal bloemenweides en stukjes wilde natuur, bezoeken we onder andere de natuurgebieden: Oude Nete-arm, Oude Spoorwegberm en spaarbekken Eeckhoven, op zoek naar wilde bijen en andere insecten.

We nemen ook de tijd om een bijenvriendelijke tuin te bezoeken en langs te gaan bij een paar landbouwers met een hart voor de natuur. Ook een bezoek aan de middenberm van de Bussestraat mag niet ontbreken, zo kunnen we zien hoe bermen een boost kunnen geven aan de lokale fauna en flora.

zondag 7 juni, van 14u tot 17u

Lazaruskapel, Lazarusstraat 1, Rumst

Meld vooraf even of je komt:

maarten.wielandts@outlook.be

18.06

Schelle/Wintam/Hingene

OP STAP LANGS MACHTIGE DIJKEN EN WONDERMOOIE WIELEN

Vandaag gebruiken we het wandelkatern in het Rupel.blad als gids voor een lange wandeling in het mooie Klein-Brabant. Waarbij we achtereenvolgens langs de imposante Scheldedijk wandelen, met een prachtig zicht op de Scheldeschorren aan de Notelaer, en de dorpen aan de overkant van de stroom: Rupelmonde en Steendorp. En uiteraard het mooie paviljoen De Notelaer. Daarna wandelen we langs het Groot Schoor en de Kleine en Grote Kragewiel, door de Hingenebroek en langs het Hingenewiel.

In Hingene houden we een stop in een plaatselijk eetcafé. Daarna wandelen we door het parkdomein Ursel en de Nattenhaasdonk in de richting van onze vertrekplaats.

donderdag 18 juni, van 9u50 tot 16u30

Parking Tolhuis Schelle, Rupeldijk einde

Tolhuisstraat – veerboot 10u.
Wandelafstand: 14 km
Meebrengen: goede wandelschoenen, verrekijker, fototoestel
Inschrijven: stort 10 euro (voor 11/6) op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek.
Dit bedrag wordt in mindering gebracht bij je onkosten in eetcafé d' Oude Poort.

13.06

Oostkantons

BUSTOCHT NAAR HET NATIONAL-PARK HOHES VENN-EIFEL

Wandelen langs glooiende hellingen, terwijl rode wouwen en buizerds voorbijglijden. Vogels kijken is dan ook het hoofddoel van deze dagexcursie. Met een beetje geluk kijken we naar grote gele kwik, waterspreeuw, grauwe klauwier, geelgors en misschien wel een klapekster, een visarend of een zwarte ooievaar.

Kortom, genoeg om naar uit te kijken. Vooraleer we de terugrit aanvatten, maken we een stop aan een plaatselijk eetcafé, zodat je na je thuiskomst nog rustig kan nagenieten.

zaterdag 13 juni, van 7u30 tot 21u30

Parking kerk H.Hart (A12) Antwerpsestraat/Eikenstraat Boom
Stort 17 euro (volw.) of 10 euro (-16 jarigen) op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek.
Mededeling: Bustocht Oostkantons, telefoonnummer en emailadres.
Meer info:
info@natuurpuntrupelstreek.be

21.06

Niel

HOOGTIJ – VISSEN IN EN VAREN OP DE RUPEL

In Niel staat de 2de editie van de Scheldefeesten opnieuw in het teken van de terugkeer van vissen en zeezoogdieren in onze grote rivieren. Samen met Regionaal Landschap Rivierenland, Toerisme Rupelstreek, gemeente Niel en de Kanoclub de Nielse Rupelsneppen hebben we een boeiend programma samengesteld, waarbij men zich geen minuut hoeft te vervelen. Place to be zijn de terreinen en de kantine van de Kanoclub aan de Legastraat in Niel. Om 11u30 is er een voordracht over de vissen in de Rupel en de terugkeer

van grote zeezoogdieren in de Schelde en de Rupel. Iets na 12u worden de fuiken met laagtij uit de rivier opgehaald. De vissen worden geselecteerd per soort, de aantallen worden geteld, hun lengte wordt gemeten. Enkele gevangen vissen worden in aquaria's geplaatst en daar kunnen ze bekeken worden, met daarbij ook een woordje uitleg over de soort en hun levenswijze.

Onder begeleiding van ervaren leden van de Kanoclub Niel kan men in een grote kano tochtjes maken op de Rupel. Ter plaatse kunnen afspraken gemaakt worden om in de weken daarna mee te varen in eenzits- of tweezits kajak/kano tijdens de wekelijkse tochten van de kanoclub.

zondag 21 juni, 11u – 16u

afpraak: Infodorp Kanoclub de Rupelsneppen Niel, Legastraat 1A - Rupeldijk Niel
info: info@natuurpuntrupelstreek.be

*Voor kinderen,
ouders en
grootouders*

31.05

Boom

SCHORREMORRIE

Schorremorrie is een gezinsvriendelijk en laagdrempelig kinderfestival. Tussen de vele attracties ook een stand van Natuurpunt. Kinderen kunnen er naar hartenlust uilenballen uit elkaar pluizen. Uit ervaring weten we dat ze dat bijzonder graag doen.

zondag 31 mei, van 11u tot 18u

PRD de Schorre, inkom Schommelei Boom

In voorverkoop kunnen kaarten aangekocht worden via www.deschorre.be aan de prijs van 5 euro. Inkom aan de kassa 7 euro. Kinderen onder 3 jaar kunnen gratis binnen. Leden van Natuurpunt krijgen 1 euro korting.

20.06

Niel

OPROEP VOOR HULPDETECTIVES

Ben jij een goede speurneus en hou je ook van een flinke wandeling in de natuur? Dan hebben we je hulp nodig om mee op speurtocht te gaan en de raadsels rond de bomen in het parkgebied van het WZC Maria Boodschap mee te helpen oplossen. De hoofd-detectives Chris en Kris kunnen alle hulp gebruiken.

Kinderen tussen 6 en 12 jaar zijn welkom, samen met hun ouders of grootouders.

zaterdag 20 juni, van 14u tot 16u

Ridder Berthoutlaan 1 Niel, thv het gemeentehuis, daar is voldoende parkeergelegenheid en zijn er ook enkele fietsenstallingen
Inschrijven: kris.delanoye@gmail.com of chris.deranter@telenet.be

Workshop uilenballen pluizen tijdens Schorremorrie 2019 – foto: Hilde Depaepe

Bekijk alle activiteiten op www.natuurpunt.be/rupelstreek

Agenda Rupelstreek

zaterdag 25 april, ERFGOEDDAG - NACHT VAN HET NATUUR.HUIS
20u Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel

zaterdag 2 mei, VOGELS SPOTTEN OP HET NOORDELIJK EILAND
8u50 Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle

zaterdag 2 mei, START ZOMERPERIODE NH DE PAARDENSTAL
14u Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel

zondag 3 mei, ERFGOED/NATUURWANDELING
14u Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel

zaterdag 16 mei, VOGELS SPOTTEN AAN HET ZENNEGAT
8u30 kerk H.Hart (A12) Antwerpsestraat/Eikenstraat Boom.

zondag 31 mei, SCHORREMORRIE
van 11u-18u PRD de Schorre, inkom Schommelei Boom

zondag 7 juni, WEEK VAN DE BIJ OP DE VOSBERG
14u Lazaruskapel, Lazarusstraat 1, Rumst

zaterdag 13 juni, BUSTOCHT NATIONALPARK HOHES VENN-EIFEL
7u30 Parking kerk H.Hart (A12) Antwerpsestraat Boom

donderdag 18 juni, MACHTIGE DIJKEN WONDERMOOIE WIELEN
9u50 Parking Tolhuis Schelle, Rupeldijk einde Tolhuisstraat

zaterdag 20 juni, OPROEP VOOR HULPDEDECTIVES
14u Ridder Berthoutlaan 1 Niel

zondag 21 juni, HOOGTIJ – VISSEN IN EN VAREN OP DE RUPEL
11u Infodorp Kanoclub de Rupelsneppen Niel, Legastraat 1A

Agenda Aartselaar

zaterdag 4 april, INVENTARISATIE WEGBERM ZINKVALSTRAAT
13u30 parking Zinkvalstraat (tegenover kasteel Cleydael)

zaterdag 11 april, INVENTARISATIE WEGBERM KONTICHSESTEEN-
WEG
13u30 parking Aldi (Kontichsesteenweg)

zondag 19 april, ARBORETUM WESPELAAR
12u45 parking CC 't Aambeeld - della Faillelaan te Aartselaar

zondag 10 mei, ZWERFVUIL OPRUIMACTIE
10u parking aan Zinkval

zondag 31 mei, LENTE IN HET RIETVELD
7u parking van Cleydaelhof (Zinkval)

woensdag 10 juni, DE WONDERLIJKE WERELD VAN DE BIJEN!
14u Jeugdlokaal van Sportcentrum Aartselaar, Kleistraat 204.

zondag 21 juni, – ZWERFVUIL OPRUIMACTIE
10u parking aan Zinkval

Takkeneiland wordt wilgeneiland

Tijdens de lente van 2014 werd door medewerkers van het ANB en vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek een takkeneiland gebouwd in de grote plas van het Noordelijk eiland. Met als streefdoel een geschikte broedplaats aanbieden aan lepelaars. We hadden immers gemerkt dat groepjes lepelaars tijdens de voorjaartrek steeds langer bleven pleisteren op het Noordelijk eiland en we koesterden de hoop dat ze er ooit zouden gaan broeden.

Die hoop koesteren we nu, 6 jaar later nog steeds en die hoop werd vorig jaar nog bevestigd door de medewerkers van Werkgroep Lepelaar Nederland, een werkgroep met bijzonder veel ervaring met lepelaars.

Als het ooit zover zou komen, willen we er uiteraard alles aan doen, om er een succes van te maken en te vermijden, dat de jonge lepelaars ten prooi vallen aan een predator en op het Noordelijk eiland is dat de vos.

De omvorming van het huidige takkeneiland tot een wilgeneiland past in die strategie.

Dinsdag 17 maart waren vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek dan ook aan het werk, om lange wilgentakken omheen het huidige takkeneiland te plaatsen, die wilgentakken werden deels de bodem van de plas ingedruwd en vastgeknoopt aan de takken van het takkeneiland. We hopen dat op die manier een dicht struweel ontstaat dat ideaal en vooral veilig zou zijn voor broedende lepelaars en voor hun jongen.

Takkeneiland wordt wilgeneiland - foto Steven Roels